

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

1200 ágyas

gyógyfürdő-központ létesült

Ki rendelkezik Budapest gyógyvizeivel?

Magyar Nemzet
1962. március 11.

Osztályozás

Tárgy

Hely

613.41

"1962"

személy

A Margit-híd budai hídfőjének északi oldalán tíz évvel ezelőtt létesült az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet a Lukács-, Császár-gyógyfürdő, a volt Irgalmasok-kórháza egyesítésével. Időközben hozzászálolták a volt Esplanade-szállodát, amely Heine-Medin-betegek utókezelésére szolgál. Dr. Farkas Károly igazgatófőorvossal beszélgettünk az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet feladatairól, terveiről és problémáiról.

A professzor elmondotta, hogy a reuma elterjedésénél fogva a népbetegségek közé tartozik. A külföldi statisztikai adatokból is kitűnik, hogy például Svédországban, ahol a reumás megbetegedések száma igen magas, s a szervezett gyógyításhoz — a rehabilitációt is beleértve — a legkorábban fognak hozzá, a reumások száma 50 százalékkal csökkent, de még így is évente 14 millió munkanap kiesést okoz.

Északi fürdőközpont

Hazánkban is idejében felismerték a reuma népbetegség természetét; jelenleg 10—15 százalékát teszi ki az összes megbetegedéseknek. A reuma gyógyítását világszerte szakosítottan végzik és ez a törekvés vezette az Egészségügyi Minisztériumot is, amikor a budai északi fürdőközpontban az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet létesítésével a reuma gyógyítását szervezetesebbé, eredményesebbé kívánják tenni.

— Hazánk rendkívül gazdag gyógyvizekben és a kénés, radioaktív hévvizek kedvezően hatnak a betegre. A gyógyvíz és az iszapkezelés különösen a rehabilitáció során nagy jelentőségű. Az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézetben a reumás természetű mozgásszervi betegségeken kívül a Heine-Medin-betegség következtében bénultak utókezelésével is foglalkoznak. A Frankel Leó utcában egy évtizeddel ezelőtt 100 ágyas részleg szolgált e célra. 1958-ban az Esplanade-szállodát is megkapta az intézet, amelyben újabb 200 ágyas osztály létesült. Az Egészségügyi Minisztérium áldozatkészségével — 12—13 milliós beruházással — átalakítják a volt szállodát és itt létesül az ország első rehabilitációs intézete, amelyben békés embereknek igyekeznek visszaadni munkaképességüket.

Új intézet és célja

— Bővebbet szeretnénk hallani az intézet céljáról, feladatáról.

— Orvosi, szociális és munka-rehabilitáció folyik majd az intézetben. Lényegében azt tervezik, hogy reumás, gyermekbénulásos vagy más természetű nyomorékok számára szakmai munkahelyeket

rendezünk be. A szakszerű és gondos orvosi kezeléssel párhuzamosan megpróbálják majd bizonyos szakmák felé irányítani őket. Orás, szemüvegkészítő, szabó-, cipész-stb. műhelyeket állítanak fel, amelyekben a betegek elsajátíthatják a különböző szakmai ismereteket, illetőleg indíttatást kaphatnak bizonyos szakmák elsajátítására.

A rehabilitációs intézet létesítésének tervét a BUVÁTI mérnökei elkészítették, a jól sikerült tervről mindenki elismeréssel nyilatkozott és ha az építés 2—2,5 év múlva befejeződik, az öreg épületben az új intézmény eleget tud majd tenni a rábizott fontos feladatnak. Az intézetben a betegek fizioterápiás kezelésben részesülnek és fürdő, nagyobb medence, víz alatti gyógytorna stb. várja őket. Az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet több szakmában a Szovjetunióban, Csehszlovákiában, a Német Demokratikus Köztársaságban járt és a külföldi tanulmányúton szerzett tapasztalatok alapján alakítják ki az intézet tevékenységét.

Az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet tíz év alatt sokat fejlődött. Évi költségvetése 40 millió forint felett van, a beteglétszám néhány évvel ezelőtt még 800 volt, ma már 1200, a dolgozók létszáma háromszorosra növekedett. Az intézet hatáskörébe tartozó létesítmények felújítása az idén fejeződik be.

Tízéves vita

Az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet zavartalan munkáját több nehézség gátolja. Legégetőbb gondját tíz év alatt sem sikerült megoldani. »Ez az intézet fürdőügyi intézet fürdő nélkül« — lépten-nyomon hallottuk ezt a megállapítást. Mi rejlik emögött?

A kérdésben nem járatos látogató azt gondolja, valaki rosszsziszteműen félre akarja vezetni, vagy esetleg tréfál, amikor azt állítja, hogy az intézetnek nincsen fürdője, holott a nevében is benne van, ténykedése pedig megköveteli azt.

Az épületekben — valaki így határozta meg — »szendvics-rendszer« van. Ez magyarul azt jelenti, hogy például a Lukács- és a Császár-fürdő földszintje a fővárosi tanácshoz tartozik. Mindkét épület első emeletén kórház működik, ezek az Egészségügyi Minisztériumhoz, illetve az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézethez tartoznak.

E furcsa kettősségből következik, hogy a reumás betegek jegy ellenében fürödhetnek a gyógyvízben, ez természetesen nem baj, de már súlyos hiba, hogy a fürdő- vagy iszapkezelést elrendelő kórházi orvos ellenőrzése nélkül tesszik, mert a fürdő nem a kórházé, hanem a fővárosi fürdő-

igazgatóságé. Az intézet orvosi tehát nem végezhetik el a gyógyhatás tudományos értékelését.

Ez az állapot tíz év óta tart és semmit sem haladt előre, mert a fővárosi tanács ragaszkodik jogaihoz. Még abba sem hajlandó beleegyezni, hogy egy részt átengedjen a fürdőből a kórház részére, ahol a betegek az intézet orvosi ellenőrzése, közvetlen irányítása mellett fürdhetnek a gyógyvízben. Visszautasították azt a javaslatot is, hogy a két fürdőben az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet lássa el a szakfelügyeletet anélkül, hogy a hasznathajtó tisztasági fürdő bevételeiből részesüljön.

Belül a kórházé, kívül a tanácsé

Az épületek belseje, a kórtermek, folyosók az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet tulajdonában vannak és az intézet tetemes összegeket fordított rendbehozásukra, hogy a betegek jól érezzék magukat. Az épületek külseje már a tanácsé és bár a Lukács-fürdő külsejének helyreállításá-

megettörtént, az épület szép külsőt kapott a tatarozással, előfordul, hogy a külső csatorna nincsen rendben és a csapadéktól átáznak a falak, mennyezetek, amelyek zavarólag hatnak.

A Császár-fürdő erősen megviselt épületének első emeletén reumaosztály működik. A folyosó és a kórtermek tiszták, gondozottak. A betegek gyógyulását vajon elősegíti-e az a lehangoló látvány, amely az udvar felől fogadja őket. A hajdani exkluzív »császár-udvaron«, ahol valaha szabadtéri színpad működött — senki sem sírja vissza — néhány ósplatán szomorkodik. Az udvar egy részét színes mozaiklapok fedik, de sehol egy kis virágágy, zöld pázsit, de van rozsanó fészec, arébb pedig falhoz támasztott habarcsos láda.

Jogos a betegek óhaja: legyen itt park. Talán eljut a kívánság a Fővárosi Parképítő Vállalat derék dolgozóihoz, akik nemegyszer 24 óras rekordidő alatt parkot tudnak varázsolni a grundokon is...

A villamos-sín, a Frankel Leó utca forgalma elválasztja az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézetnek az utca két oldalán fekvő egységeit. Az Esplanade szállodából, a régebbi Heine-Medin-részlegből és a Kiskórházból kerekesszékű vizsgálat vagy kezelés céljából — a központi épületbe a fekvő betegeket. A távlati tervekben a Frankel Leó utca és az Árpád fejedelem útja közötti területen olyan zajmentes zárt üdülőnegyed, kórháznegyed szerepel, amilyen a világhírű csehszlovák fürdőhelyeken alakult ki. A villamos-sínek áthelyezése, a forgalom átertelése a Duna-partra szükséges és minél előbb megvalósítandó feladat. Arra is kell gondolni, hogy a távlat ne legyen túlságosan messze. Közlebb is lehet hozni. Ez is a betegek gyógyulását segítené elő.

Vig István